

SZKOŁA RÓWNOŚCI – SZKOŁA RÓŻNORODNOŚCI
GRA SYMULACYJNA O TEMATYCE RÓWNOŚCIOWEJ
JOANNA RZOŃCA

CZAS TRWANIA: 2 GODZ. – CZĘŚĆ PODSTAWOWA + 1 GODZ. – CZĘŚĆ DODATKOWA

LICZBA GRACZY: 20 – 26 OSÓB

WIEK GRACZY: 12+

CELE OGÓLNE/MERYTORYCZNE:

- ROZWIJANIE KRYTYCZNEGO MYŚLENIA I UMIEJĘTNOŚCI WYKORZYSTANIA GO W PRAKTYCE
- KSZTAŁTOWANIE W UCZESTNIKACH POSTAWY SOLIDARNOŚCI, SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI ORAZ ŚWIADOMEGO WSPÓŁTWORZENIA SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO
- WDROŻENIE W CODZIENNE PRAKTYKI SPOŁECZNE POSTULATÓW EDUKACJI RÓWNOŚCIOWEJ – BUDOWA I PIELĘGNOWANIE SPOŁECZEŃSTWA DEMOKRATYCZNEGO
- UWRAŻLIWIENIE UCZESTNIKÓW ZAJĘĆ NA POTRZEBY I PROBLEMY OSÓB TWORZĄCYCH WRAZ Z NIMI LOKALNĄ WSPÓLNOTĘ, A SZERZEJ – FUNKCJONUJĄCYCH W RAMACH TEGO SAMEGO SPOŁECZEŃSTWA; ROZWIJANIE EMPATII
- UŚWIADOMIENIE UCZESTNIKOM ISTNIENIA RÓŻNORODNOŚCI SPOŁECZNEJ NA RÓŻNYCH PŁASZCZYZNACH ŻYCIA SPOŁECZNEGO (NARODOWOŚCIOWEJ I ETNICZNEJ, RELIGIJNEJ, IDEOLOGICZNEJ, ZDROWOTNEJ, EKONOMICZNEJ ITD.)
- ROZWIJANIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH UCZESTNIKÓW W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA DYSKRYMINACJI ORAZ WSPIERANIA RÓWNOŚCI
- UWRAŻLIWIENIE UCZESTNIKÓW NA OBSZARY DYSKRYMINACJI, DO KTÓRYCH MOŻE DOJŚĆ W DANEJ SPOŁECZNOŚCI (NP. W SZKOLE)
- DOSKONALENIE SPOSOBÓW ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW RELACYJNYCH ORAZ DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI PRACY ZESPOŁOWEJ
- KSZTAŁTOWANIE U UCZESTNIKÓW POSTAWY ASERTYWNEJ PRZY RÓWNOCZESNYM POSZANOWANIU PRAW INNYCH LUDZI

POTRZEBNE MATERIAŁY:

- CZĘŚĆ PODSTAWOWA: WYDRUKI OPISÓW POSTACI (DLA KAŻDEGO UCZESTNIKA OPIS JEDNEJ POSTACI), 2 KOSZYCZKI DO LOSOWANIA (DLA PROWADZĄCEGO), KARTKI PAPIERU + PRZYBORY DO PISANIA I RYSOWANIA, TABLICA LUB FLIPCHART I MARKERY
- CZĘŚĆ DODATKOWA: WYDRUKI TEKSTÓW ZAWARTYCH W ZAŁĄCZNIKU

OPIS GRY:

UCZESTNICY GRY TWORZĄ SPOŁECZNOŚĆ WYIMAGINOWANEJ SZKOŁY FUNKCJONUJĄCEJ „GDZIEŚ W POLSCE” - KAŻDY Z UCZESTNIKÓW WCIĘLA SIĘ W UCZNIĄ LUB NAUCZYCIELA TEJ PLACÓWKI. PUNKTEM WYJŚCIA JEST WIĘC SYTUACJA „TYPOWA”, CZYLI ZNANA Z CODZIENNEGO ŻYCIA: KAŻDY UCZESTNIK WIE W JAKI SPOSOB FUNKCJONUJE W POLSCE INSTYTUCJA SZKOŁY I W JAKIE ZALEŻNOŚCI I RELACJE WCHODZĄ OSOBY ZWIĄZANE ZE SZKOLNĄ PLACÓWKĄ. UCZESTNICY GRY NIE MUSZĄ WIĘC SPECJALNIE PRZYGOTOWYWAĆ SIĘ DO GRY UCZĄC SIĘ JAKICHŚ ZUPEŁNIE NIEZNANYCH IM ZASAD, NA KTÓRYCH OPIERA SIĘ ŚWIAT WYKREOWANY W GRZE.

SZKOŁA, W KTÓREJ ROZGRYWA SIĘ AKCJA GRY, BIERZE UDZIAŁ W PROJEKCIE UNIJNYM, KTÓRY FINANSUJE I WSPIERA WIELKĄ METAMORFOZĘ PLACÓWKI W SFERZE FIZYCZNEJ I MENTALNEJ - TRZEBA WŁAŚCIWIE „ZBUDOWAĆ” SZKOŁĘ OD NOWA ZOSTAWIAJĄC W NIEJ JEDYNIE „FUNDAMENTY”, CZYLI MURY I LUDZI, KTÓRZY W TYCH MURACH BĘDĄ FUNKCJONOWAĆ. JEST TO WIĘC WPROWADZENIE - W RAMACH ZNANEGO SYSTEMU - SYTUACJI NOWEJ I NIETYPOWEJ DLA UCZESTNIKÓW: W REALIZACJI TEGO ZADANIA WCIĘLAJĄC SIĘ W WYŁOSOWANE POSTACI BĘDĄ MUSIELI BOWIEM W SPOSOB KREATYWNY STAWIĆ CZOŁA WYZWANIU, Z KTÓRYM NIE SPOTYKAJĄ SIĘ NA CO DZIEŃ.

UCZESTNICY PO LOSOWANIU RÓL ZAPOZNAJĄ SIĘ SZCZEGÓŁOWO ZE SWOJĄ POSTACIĄ, ALE PRZEDSTAWIAJĄ SIĘ POZOSTAŁYM OSOBOM BARDZO POBIEŻNIE PODAJĄC JEDYNIE IMIĘ SWOJEJ POSTACI I KRÓTKĄ INFORMACJĘ O FUNKCJI (NP. ALDONA - DYREKTOR SZKOŁY, ROBERT - NAUCZYCIEL, ANIA - UCZENNICA).

UCZESTNICY ZOSTAJĄ PODZIELENI NA GRUPY. GRUPY OZNACZONE SĄ KOLORAMI (CZERWONY, NIEBIESKI ITD.), BY ŁATWIEJ BYŁO JE ROZRÓŻNIĆ. W KAŻDEJ GRUPIE ZNAJDUJE SIĘ JEDEN NAUCZYCIEL I JEDEN UCZEŃ PRZYPISANI DO NIEJ POPRZEZ KOLOR WSKAZANY PRZY OPISIE POSTACI (TE ROLE MUSZĄ ZOSTAĆ ROZDANE). POZOSTALI CZŁONKOWIE GRUP DOBIERANI SĄ NA ZASADZIE LOSOWEJ PRZEZ MODERATORA. OSTATECZNA WIELKOŚĆ GRUP ZALEŻY OD LICZBY UCZESTNIKÓW GRY.

KAŻDA GRUPA OTRZYMUJE DO WYKONANIA ZADANIE POLEGAJĄCE NA OPRACOWANIU SPOSOBU FUNKCJONOWANIA JEDNEGO Z OBSZARÓW ŻYCIA SZKOŁY: WYGLĄD STOŁÓWKI I PRZYKŁADOWY JADŁOSPIS, HARMONOGRAM UROCZYSTOŚCI I KONKURSÓW SZKOLNYCH, ARANŻACJA WYSTROJU PRACOWNI I KORYTARZY SZKOLNYCH ORAZ INNE.

W TOKU GRY, PODCZAS WYKONYWANIA ZADAŃ, OKAZUJE SIĘ JAK BARDZO SPOŁECZNOŚĆ SZKOLNA JEST ZRÓŻNICOWANA I JAK TRUDNO JEST ZAPLANOWAĆ PRACĘ SZKOŁY TAK, BY WZIĄĆ POD UWAGĘ POTRZEBY WSZYSTKICH I BY NIKT NIE BYŁ DYSKRYMINOWANY.

W CZĘŚCI DODATKOWEJ GRY WPROWADZONY JEST KONTEKST SYTUACJI NIERÓWNOŚCI RASOWEJ W USA W POŁOWIE XX WIEKU.

CELE OPERACYJNE:

- GRA ZMIERZA DO SYTUACJI, W KTÓREJ UCZESTNICY PODZIELENI NA GRUPY WYKONAJĄ POWIERZONE IM ZADANIA W TAKI SPOSOB, BY UWZGLĘDNIONE BYŁY POTRZEBY I PROBLEMY MOŻLIWIE JAK NAJWIĘKSZEJ LICZBY POSTACI.
- PROJEKTY GRUP MUSZĄ OTRZYMAĆ DOKUMENT „SKIEROWANO DO REALIZACJI”, KTÓRY PRZYZNAWANY JEST PRZEZ MODERATORA (PROWADZĄCEGO)
- MODERATOR ZALICZA GRUPIE WYKONANIE ZADANIA/PRZYNAJE DOKUMENT JEŚLI UZYSKAŁA ONA AKCEPTACJĘ PRZYNAJMNIEJ CZTERECH Z POZOSTAŁYCH SZEŚCIU GRUP.
- GRA KOŃCZY SIĘ POZYTYWNE JEŚLI PRZYNAJMNIEJ PIĘĆ GRUP OTRZYMA DOKUMENT „SKIEROWANO DO REALIZACJI”.

- JEŚLI DOKUMENT „SKIEROWANO DO REALIZACJI” OTRZYMA MNIEJ NIŻ PIĘĆ GRUP, WÓWCZAS SZKOŁA NIE BĘDZIE MIAŁA MOŻLIWOŚCI PRZEPROWADZENIA PROGRAMU UNIJNEGO „SZKOŁA OD-NOWA” I NIE OTRZYMA NA TO ŻADNYCH SUBWENCJI I ŻADNEGO WSPARCIA.

UWAGA: PRZED ROZPOCZĘCIEM ZAJĘĆ NALEŻY UPEWNIĆ SIĘ CZY UCZESTNICY SĄ GOTOWI DO TEGO TYPU AKTYWIZUJĄCYCH METOD PRACY. GRY SYMULACYJNE MOGĄ WYWOŁAĆ U UCZESTNIKÓW SILNE EMOCJE BĘDĄCE EFEKTEM „WEJŚCIA W ROLĘ”. PROWADZĄCY MUSI BYĆ PRZYGOTOWANY NA RÓŻNY PRZEBIEG GRY, KTÓRY KSZTAŁTOWANY JEST NA BIEŻĄCO PRZEZ SAMYCH UCZESTNIKÓW.

PROWADZĄCY NIE MOŻE OCENIAĆ WYBORÓW I ZACHOWAŃ UCZESTNIKÓW ORAZ MODELOWAĆ PRZEBIEGU GRY ZGODNIE Z WŁASNĄ WIZJĄ. JEJ INGERENCJE POWINNY BYĆ MINIMALNE I POWINNY OGRANICZYĆ SIĘ DO ZAPEWNIENIA WSZYSTKIM BEZPIECZEŃSTWA.

PRZEBIEG GRY:

CZĘŚĆ PODSTAWOWA

1. **PROWADZĄCY INFORMUJE UCZESTNIKÓW, ŻE WEZMĄ UDZIAŁ W ZAJĘCIACH POPROWADZONYCH METODĄ DRAMY – WCIELĄ SIĘ W NAUCZYCIELI I UCZNIÓW SZKOŁY ZNAJDUJĄCEJ SIĘ W JEDNYM ZE ŚREDNIEJ WIELKOŚCI MIAST POLSKI. PROWADZĄCY UPREDZA UCZESTNIKÓW, ŻE MAJĄ SIĘ MOŻLIWIE JAK NAJMOCNIEJ UTOŻSAMIAĆ Z WYLOSOWANĄ PRZEZ SIEBIE ROLĄ, NAWET GDY ODGRYWANA PRZEZ NICH POSTAĆ RÓŻNI SIĘ OD NICH SAMYCH WIEKIEM, PŁCIĄ, ŚWIATOPOGLĄDEM ETC. WAŻNE JEST, BY UCZESTNICY POSTARALI SIĘ WCZUĆ W SYTUACJĘ WYLOSOWANEJ PRZEZ SIEBIE POSTACI NA TYLE, BY BRONIĆ WYZNAWANYCH PRZEZ NIĄ WARTOŚCI, DBAĆ O JEJ POTRZEBY I STARAĆ SIĘ ZROZUMIEĆ JEJ PROBLEMY. POWINNI PAMIĘTAĆ O TYCH PROBLEMACH I POTRZEBACH SWOJEJ POSTACI PODCZAS WYKONYWANIA KAŻDEGO ZADANIA W TOKU GRY.**
2. **NASTĘPNIE PROWADZĄCY NAKREŚLA UCZESTNIKOM SYTUACJĘ W JAKIEJ FUNKCJONUJĄ WYLOSOWANE PRZEZ NICH POSTACI – SĄ UCZNIAMI I NAUCZYCIELAMI SZKOŁY, KTÓRA BIERZE UDZIAŁ W SPECJALNYM PROGRAMIE UNIJNYM „SZKOŁA OD-NOWA” - PLACÓWKI BIORĄCE UDZIAŁ W TYM PROGRAMIE OTRZYMUJĄ DUŻE WSPARCIE FINANSOWE I LOGISTYCZNE ORAZ POMOC PROFESJONALISTÓW W PRZEARANŻOWANIU I ODNOWIENIU FIZYCZNEJ ORAZ MENTALNEJ PRZESTRZENI SZKOŁY. O SPOSOBIE WPROWADZENIA ZMIAN I O TYM CO TO MAJĄ BYĆ ZA ZMIANY, WSPÓLDECYDOWAĆ BĘDĄ WŁAŚNIE TWORZĄCY JEJ SPOŁECZNOŚĆ NAUCZYCIELE I UCZNIOWIE.**
3. **UCZESTNICY LOSUJĄ SWOJE ROLE – PROWADZĄCY PODAJE IM NAJPIERW PIERWSZY KOSZYCZEK, A PO WYCZERPANIU RÓL Z PIERWSZEGO KOSZYKA ZAWIERAJĄCEGO ROLE WSZYSTKICH NAUCZYCIELI ORAZ UCZNIÓW PRZYPISANYCH Z GÓRY DO GRUP ZADANIOWYCH (WSZYSTKIE ROLE Z TEGO KOSZYKA POWINNY BYĆ ROZŁOSOWANE) PROWADZĄCY PODAJE DRUGI KOSZYCZEK, BY UCZESTNICY ROZŁOSOWALI POZOSTAŁE POSTACI.**
4. **PROWADZĄCY PROSI UCZESTNIKÓW BY KRÓTKO SIĘ PRZEDSTAWILI PODAJĄC IMIONA I FUNKCJE SWOICH POSTACI (NP. ALDONA - DYREKTOR SZKOŁY, ROBERT - NAUCZYCIEL, ANIA - UCZENNICA); NA TYM ETAPIE GRY TAKIE ROZRÓŻNIENIE WYSTARCZY, UCZESTNICY ZAPOZNAJĄ SIĘ DOKŁADNIE NA RAZIE TYLKO ZE SWOIMI WŁASNYMI ROLAMI.**
5. **TERAZ PROWADZĄCY DZIELI UCZESTNIKÓW NA GRUPY: W KAŻDEJ GRUPIE POWINIEN ZNALEŻĆ SIĘ JEDEN NAUCZYCIEL I JEDEN UCZEŃ, KTÓREGO ROLA ZNAJDOWAŁA SIĘ W PIERWSZYM KOSZYCZKU (POSTACI Z PRZYPISANYMI KOLORAMI).**
6. **DO TAK WYODRĘBNIONYCH DWÓJEK (NAUCZYCIEL I JEDEN UCZEŃ) PROWADZĄCY LOSOWO PRZYPISUJE POZOSTAŁE POSTACI, TAK, BY OSTATECZNIE W KAŻDEJ GRUPIE ZADANIOWEJ BYŁA TAKA SAMA LUB PODOBNA LICZBA UCZESTNIKÓW CO W POZOSTAŁYCH GRUPACH. W KAŻDEJ GRUPIE CELOWO ZNAJDUJE SIĘ POSTAĆ NAUCZYCIELA,**

KTÓRY W CODZIENNEJ PRACY ZAWODOWEJ ODPOWIEDZIALNY JEST ZA INNY OBSZAR FUNKCJONOWANIA SZKOŁY ORAZ UCZEŃ, KTÓRY MA INNE ZAINTERESOWANIA LUB POTRZEBY NIŻ ZAGADNIENIE, KTÓRE JEST OPRACOWYWANE PRZEZ DANĄ GRUPĘ.

- 7. PO PODZIELENI NA GRUPY PROWADZĄCY ROZDAJE KAŻDEMU ZESPOŁOWI ZADANIA. GRUPY NIE SĄ INFORMOWANE O ZADANIACH INNYCH GRUP – KAŻDY ZESPÓŁ MA SIĘ SKUPIĆ JEDYNNIE NA SWOIM ZADANIU.**
- 8. TERAZ GRUPY SKUPIAJĄ SIĘ NA SWOIM ZADANIU – NA STWORZENIE ZARYSU ROZWIĄZANIA PROBLEMU/WYZWANIA GRUPY OTRZYMUJĄ 20 MINUT.**
- 9. PO TYM CZASIE KAŻDA GRUPA PRZEDSTAWIA KRÓTKO SWÓJ POMYSŁ PRZED POZOSTAŁYMI UCZESTNIKAMI – MOŻE W TYM CELU SKORZYSTAĆ Z TABLICY/FLIPCHARTA. KAŻDA GRUPA MA NA TO PO 6 MINUT – PROWADZĄCY PILNUJE, BY UCZESTNICY ZMIEŚCILI SIĘ W TYM CZASIE. POZOSTALI UCZESTNICY PO KAŻDEJ PREZENTACJI POWINNI UPOMINAĆ SIĘ O SWOJE POTRZEBY I INFORMOWAĆ O SWOICH PROBLEMACH (TYCH, KTÓRE W PROJEKTACH NIE BYŁY UWZGLĘDNIONE) – ZGODNIE Z ROLAMI, KTÓRE ZOSTAŁY IM PRZYPISANE. PO KAŻDEJ PREZENTACJI PRZEZNACZONE SĄ NA TO PO 2 MINUTY. PROWADZĄCY NOTUJE UWAGI UCZESTNIKÓW.**
- 10. PROWADZĄCY PO TEJ CZĘŚCI PRZYWOŁUJE KRÓTKO POTRZEBY I PROBLEMY POSTACI, KTÓRE NIE ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE W PROJEKTACH GRUP (NP. ODCZYTUJE ZE SWOICH NOTATEK).**
- 11. TERAZ UCZESTNICY W OBRĘBIE SWOICH GRUP ZADANIOWYCH DECYDUJĄ KTÓRYM Z POZOSTAŁYCH GRUP PRZYZNAĆ AKCEPTACJĘ. PROWADZĄCY LICZY GŁOSY I ZALICZA GRUPOM WYKONANIE ZADANIA/PRZYZNAJE DOKUMENT „SKIEROWANO DO REALIZACJI” JEŚLI UZYSKAŁY ONE AKCEPTACJĘ PRZYNAJMNIEJ CZTERECH Z POZOSTAŁYCH SZĘŚCIU GRUP.**
- 12. TERAZ ZOSTAJE PODJĘTA DECYZJA DOTYCZĄCA OSTATECZNEGO WYNIKU GRY (POZYTYWNY LUB NEGATYWNY). JEŚLI DOKUMENT „SKIEROWANO DO REALIZACJI” OTRZYMA MNIEJ NIŻ PIĘĆ GRUP, WÓWCZAS SZKOŁA NIE BĘDZIE MIAŁA MOŻLIWOŚCI PRZEPROWADZENIA PROGRAMU UNIJNEGO „SZKOŁA OD-NOWA” I NIE OTRZYMA NA TO ŻADNYCH SUBWENCJI I ŻADNEGO WSPARCIA.**
- 13. PROWADZĄCY PRZECHODZI PROSI UCZESTNIKÓW O PROPOZYCJE WSPÓLNEGO WYPACOWANIA ROZWIĄZAŃ TYCH SYTUACJI. CO POWINNO ZOSTAĆ DODANE? CO POWINNO ZOSTAĆ ZMIENIONE? CZY ROZWIĄZANIA ZADOWALAJĄCE WSZYSTKICH SĄ W OGÓLE MOŻLIWE DO OSIĄGNIĘCIA? JEŚLI TAK, TO W JAKI SPOSÓB? JEŚLI NIE, TO KTO I NA JAKIEJ PODSTAWIE POWINIEN ZDECYDOWAĆ POTRZEBY KTÓRYCH POSTACI NIE BĘDĄ UWZGLĘDNIONE? PROWADZĄCY ZAPISUJE PROPOZYCJE NA TABLICY/FLIPCHARCIE.**

PODSUMOWANIE CZĘŚCI PODSTAWOWEJ:

PROWADZĄCY PYTA UCZESTNIKÓW JAK SIĘ CZULI W ROLACH, KTÓRE IM PRZYPADŁY. CZY PODOBAŁ SIĘ IM TEN PODZIAŁ? CZY BYLI ZADOWOLENI, ŻE ODGRYWALI TĘ A NIE INNĄ POSTAĆ? CZY BYŁO IM ŁATWO SIĘ Z NIMI UTOŹSAMIC? JAK PRZEBIEGAŁA WSPÓŁPRACA WEWNĄTRZ GRUP ZADANIOWYCH I JAK WYGLĄDAŁY EWENTUALNE RELACJE MIĘDZY GRUPAMI? CZY ZAWSZE W PLANOWANIU ZADAŃ BRANO POD UWAGĘ POTRZEBY I PROBLEMY WSZYSTKICH OSÓB TWORZĄCYCH SZKOLNĄ SPOŁECZNOŚĆ? JEŚLI TAK LUB JEŚLI NIE – TO DLACZEGO TAK SIĘ STAŁO? PROWADZĄCY PILNUJE, BY WYPOWIEDZIEĆ MOGLI SIĘ REPREZENTANCI KAŻDEJ Z GRUP.

UCZESTNICY NA PODSTAWIE NABYTYCH W CZASIE SYMULACJI DOŚWIADCZEŃ MAJĄ MOŻLIWOŚĆ ANALIZY TEGO JAK W TAKICH WARUNKACH PRZEBIEGAŁA ICH WSPÓŁPRACA. CZY ZRODZIŁY SIĘ MIĘDZY NIMI KONFLIKTY, A JEŚLI TAK, TO JAKIE I DLACZEGO? CZY I JAK MOŻNA BY BYŁO JE ROZWIĄZAĆ? CZY ZAWSZE ZDAJEMY SOBIE SPRAWĘ Z TEGO, ŻE OBOK NAS FUNKCJONUJĄ OSOBY O TAK ODMIENNYCH OD NASZYCH PROBLEMACH I POTRZEBACH? NA ILE POWINNIŚMY UWZGLĘDNIĆ TE POTRZEBY INNYCH W SWOICH CODZIENNYCH ZACHOWANIACH I WYBORACH? KTO W ŚRODOWISKU TAKIM JAK SZKOŁA POWINIEN DECYDOWAĆ O OSTATECZNYM ROZWIĄZANIU SYTUACJI, W KTÓREJ POTRZEBY I PROBLEMY

TWORZĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ SZKOLNĄ OSÓB STOJĄ ZE SOBĄ W KONFLIKCIE?

POD KONIEC PROWADZĄCY PROSI UCZESTNIKÓW O PORÓWNANIE SYMULACJI DO REALNEGO ŚWIATA. CZY W POLSKICH SZKOŁACH MOŻNA SPOTKAĆ SIĘ Z TAKĄ RÓŻNORODNOŚCIĄ LUDZI, KTÓRZY TWORZĄ ICH SPOŁECZNOŚCI? CZY W POLSKICH SZKOŁACH MOŻNA SPOTKAĆ PRZEDSTAWICIELI JAKICHKOLWIEK MNIEJSZOŚCI? JEŚLI TAK, TO CZY W PLANOWANIU FUNKCJONOWANIA SZKOŁY ICH OBECNOŚĆ STANOWI DLA PLACÓWKI DUŻE WYZWANIE?

CZĘŚĆ DODATKOWA

- CZĘŚĆ DODATKOWA GRY WPROWADZA SZERSZY KONTEKST KULTUROWY EDUKACJI RÓWNOŚCIOWEJ ODWOŁUJĄCY SIĘ DO SYTUACJI STANÓW ZJEDNOCZONYCH LAT 50. I 60. XX WIEKU – NAKREŚLA FUNKCJONUJĄCE WÓWCZAS GŁĘBOKIE PODZIAŁY RASOWE SPOŁECZEŃSTWA AMERYKAŃSKIEGO.
- W TEJ CZĘŚCI UCZESTNICY ZAPOZNAJĄ SIĘ Z TEKSTAMI ŹRÓDŁOWYMI STANOWIĄCYMI ZAŁĄCZNIK DO NINIEJSZEGO SCENARIUSZA.
- PROWADZĄCY NAKREŚLA KRÓTKO SYLWETKI MARTINA LUTHERA KINGA ORAZ ROSY PARKS.
- NASTĘPNIE PROWADZĄCY ZADAJE UCZESTNIKOM PYTANIA OTWARTE, W KTÓRYCH PROSI O PORÓWNANIE SYTUACJI NIERÓWNOŚCI RASOWYCH PRZYWOŁANYCH W TEKSTACH Z CODZIENNYMI PRAKTYKAMI WSPÓŁŻYCIA SPOŁECZNEGO, KTÓRE UCZESTNICY GRY ZNAJĄ Z REALIÓW POLSKIEJ SZKOŁY.
- UCZESTNICY ZOSTAJĄ POPROSZENI O WYKONANIE NOTATKI WIZUALNEJ ZAWIERAJĄCEJ PODSUMOWANIE TEJ CZĘŚCI ZAJĘĆ – Z ODWOŁANIEM DO PRZYWOŁANYCH W NIEJ POSTACI HISTORYCZNYCH KSZTAŁTUJĄCYCH DWUDZIESTOWIECZNE DZIEJE USA.

PROPOZYCJE PYTAŃ, KTÓRE MOGĄ BYĆ POMOCNE W TEJ CZĘŚCI ZAJĘĆ:

- CZY MARTIN LUTHER KING I ROSA PARKS MOGĄ DZIŚ STANOWIĆ INSPIRACJĘ DLA MŁODYCH LUDZI MIESZKAJĄCYCH W POLSCE?
- CZY ZAJĘCIA POZWOLIŁY UCZESTNIKOM LEPIEJ ZROZUMIEĆ MOTYWACJĘ DZIAŁANIA TYCH POSTACI?
- CZY ZDOBYTE PODCZAS GRY DOŚWIADCZENIA POZWOLIŁY NA WPROWADZENIE CZEGOŚ NOWEGO DO DOTYCHCZASOWEGO POSTRZEGANIA SYTUACJI LUDZI ŻYJĄCYCH W WARUNKACH SPOŁECZNEJ RÓŻNORODNOŚCI?
- CZY DEMOKRACJA OZNACZA, ŻE WSZYSCY POWINNI MIEĆ ZAWSZE DOSTĘP DO WSZYSTKIEGO NA TYCH SAMYCH WARUNKACH I „PO RÓWNO”?

ZAŁĄCZNIKI

ROLE/OSOBY:**NAUCZYCIELE:**

ALDONA – 40 LAT, DYREKTOR SZKOŁY, NAUCZYCIEL PRZEDMIOTÓW HUMANISTYCZNYCH (J. POL, HISTORIA, WOS); ODPOWIEDZIALNA ZA PRAWIDŁOWE DZIAŁANIE PLACÓWKI, BEZPIECZEŃSTWO UCZNIÓW I PRACOWNIKÓW, PRZESTRZEGANIE ZASAD SPOŁECZNEGO WSPÓŁŻYCIA, REALIZACJĘ WSZYSTKICH STATUTOWYCH ZADAŃ SZKOŁY ORAZ REALIZACJĘ PROGRAMU NAUCZANIA; PRYWATNIE ŻONA I MAMA DWÓJKI DZIECI W WIEKU 8 I 14 LAT.

GRUPA CZERWONA

WŁODZIMIERZ – 59 LAT, VICE DYREKTOR SZKOŁY, NAUCZYCIEL PRZEDMIOTÓW PRZYRODNICZYCH (GEOGRAFIA, BIOLOGIA, CHEMIA, FIZYKA); ODPOWIEDZIALNY ZA KOORDYNACJĘ PRACY NAUCZYCIELI I ZA PROGRAM WYCHOWAWCZY SZKOŁY ORAZ ZA WDRAŻANIE I REALIZACJĘ PROGRAMU ZDROWOTNEGO DLA UCZNIÓW ORAZ REALIZACJĘ PROGRAMU NAUCZANIA; PRYWATNIE WDOWIEC, MA DOROSŁEGO SYNA I TRÓJKĘ WNUCZĄT; SAM CHORUJE NA ASTMĘ.

GRUPA FIOLETOWA

KATARZYNA – 30 LAT, NAUCZYCIEL MATEMATYKI I INFORMATYKI, PILNUJE REALIZACJI PROGRAMU SWOICH PRZEDMIOTÓW (ODPOWIADA ZA WYNIKI EGZAMINÓW SWOICH UCZNIÓW) SPRAWUJE OPIEKĘ NAD KOŁEM MATEMATYCZNYM DLA UCZNIÓW; PRYWATNIE MIESZKA Z PRZYJACIÓŁKĄ I JEST PO POWAŻNEJ OPERACJI KOLANA.

GRUPA BIAŁA

ROBERT – 35 LAT, NAUCZYCIEL JĘZYKÓW OBCYCH (J. ANGIELSKI, J. FRANCUSKI, J. HISZPAŃSKI), OPIEKUN KOŁA „POZNAJ LUDZI – POZNAJ ŚWIAT” DOTYCZĄCEGO RÓŻNORODNOŚCI KULTUROWEJ, ORGANIZUJE SZKOLNE PIKNIKI JĘZYKOWE, PILNUJE REALIZACJI PROGRAMU SWOICH PRZEDMIOTÓW (ODPOWIADA ZA WYNIKI EGZAMINÓW SWOICH UCZNIÓW); PRYWATNIE MAŻ I TATA DWÓJKI DZIECI W WIEKU 6 I 3 LATA.

GRUPA ZIELONA

KAMILA – 27 LAT, NAUCZYCIEL WYCHOWANIA FIZYCZNEGO I EDUKACJI ZDROWOTNEJ, OPIEKUNKA SZKOLNEGO KLUBU SPORTOWEGO, AKTYWISTKA KAMPANII PRZECIWNIKOTYNOWYCH, OPIEKUNKA SAMORZĄDU UCZNIOWSKIEGO; POD KONIEC ROKU SZKOLNEGO ODBĘDZIE SIĘ JEJ ŚLUB.

GRUPA POMARAŃCZOWA

KAZIMIERZ – 55 LAT, NAUCZYCIEL PRZEDMIOTÓW ARTYSTYCZNYCH I BIBLIOTEKARZ, OPIEKUN SZKOLNEGO KOŁA TEATRALNEGO, KLUBU CZYTELNICZEGO ORAZ GAZETKI SZKOLNEJ, PASJONAT FOTOGRAFII; PRYWATNIE OPIEKUJE SIĘ NIEULECZALNIE CHORĄ ŻONĄ I POMAGA CÓRCZE SAMOTNIE WYCHOWUJĄCEJ DZIECKO.

GRUPA NIEBIESKA

S. BERNADETTA – 40 LAT, SIOSTRA ZAKONNA, KATECHETKA RZYMSKOKATOLICKA I OPIEKUNKA SZKOLNEGO KOŁA WOLONTARIUSZY ORAZ SZKOLNEGO ZESPOŁU WOKALNEGO, BARDZO LUBI TAŃCZYĆ, GRA NA GITARZE I PIANINIE ORAZ PIĘKNIE ŚPIEWA.

GRUPA ŻÓŁTA

UCZNIOWIE:

ANIA – ŚWIADEK JECHOWY, JEST BARDZO DOBRA Z MATEMATYKI I ŚWIETNIE GRA W KOSZYKÓWKĘ; ZE WZGLĘDÓW RELIGIJNYCH NIE BIERZE UDZIAŁU W NIEKTÓRYCH UROCZYSTOŚCIACH I WYDARZENIACH SZKOLNYCH ORAZ TOWARZYSKICH (WIGILIA SZKOLNA, SZKOLNE „JAJECZKO”, ŚLUBOWANIE KLAS PIERWSZYCH, ŚWIĘTOWANIE URODZIN I INNE).

GRUPA BIAŁA

ADAM – ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO SAMORZĄDU UCZNIOWSKIEGO, UZDOLNIONY ARTYSTYCZNIE (MALUJE, FOTOGRAFUJE I ŚPIEWA), PÓŁ-NIGERYJCZYK O CIEMNEJ SKÓRZE – KILKUKROTNIENIE BYŁ W SZKOLE SZYKANOWANY ZE WZGLĘDU NA SWOJE POCHODZENIE, ALE JEST OGÓLNIENIE BARDZO LUBIANY.

BASIA – UZDOLNIONA JĘZYKOWO, ALE MAJĄCA DUŻE PROBLEMY Z FIZYKĄ; WEGANKA ZAANGAŻOWANA W RUCHY PROEKOLOGICZNE I ZERO WASTE (NIE JE I NIE UŻYWA ŻADNYCH PRODUKTÓW ODZWIĘRZĘCYCH), POSTULUJE WDROŻENIE EKOLOGICZNYCH ROZWIĄZAŃ NA SZKOLNYCH KORYTARZACH ORAZ W TOALETACH; PRZEWODNICZĄCA SAMORZĄDU UCZNIOWSKIEGO

BARTEK – UZDOLNIONY MATEMATYCZNIE, SKARBNIK SAMORZĄDU UCZNIOWSKIEGO, JEST BARDZO ODPOWIEDZIALNY I SUMIENNY, ALE NIEŚMIAŁY ZE WZGLĘDU NA SWOJĄ SYTUACJĘ ZDROWOTNĄ – JEST PO PORAŻENIU DZIECIĘCYM I Z TRUDEM SIĘ PORUSZA (ZDARZA SIĘ MU WYWRÓCIĆ NA SCHODACH LUB NIERÓWNYM PODŁOŻU); KILKA RAZY RÓWIEŚNICY ŚMIALI SIĘ Z JEGO „ŚMIESZNEGO” SPOSOBU CHODZENIA.

GRUPA ZIELONA

SELIM – PISZE I PUBLIKUJE OPOWIADANIA, JEST LAUREATEM WIELU KONKURSÓW LITERACKICH DLA MŁODZIEŻY; JEST BARDZO ZAANGAŻOWANY W DZIAŁALNOŚĆ CHARYTATYWNĄ NA RZECZ LUDZI (WOLONTARIUSZ W DOMU OPIEKI) ORAZ ZWIERZĄT (ORGANIZUJE ZBIÓRKI KARMY I WYPOSAŻENIA DLA LOKALNEGO SCHRONISKA); POLSKI TATAR, MUZULMANIN – ZDARZA SIĘ, ŻE JEST OBIEKTEM SZYKAN ZE WZGLĘDU NA SWOJĄ WIARĘ.

GRUPA POMARAŃCZOWA

DOROTA – CZOŁOWA SPORTSMENKA SZKOŁY – REPREZENTUJE Z SUKCESAMI SZKOŁĘ NA WIELU ZAWODACH SPORTOWYCH. JEST LUBIANA SZCZEGÓLNIENIE W SZKOLNYM KOLE SPORTOWYM, ALE MA PROBLEMY NA LEKCJACH JĘZYKA POLSKIEGO I LEKCJACH JĘZYKÓW OBCYCH DLATEGO, ŻE BARDZO SIĘ JĄKA – Z TEGO POWODU NIEKTÓRZY UCZNIOWIE SIĘ Z NIEJ WYŚMIEWAJĄ.

EMILA – JEST ŚWIETNA Z BIOLOGII I MATEMATYKI, WYGRAŁA WIELE KONKURSÓW PRZEDMIOTOWYCH. CIERPI NA CELIAKIĘ I NIETOLERANCJĘ LAKTOZY, CO UTRUDNIA JEJ FUNKCJONOWANIE W SZKOLE I NA WYJAZDACH SZKOLNYCH (ZAZWYCZAJ NIE SERWUJE SIĘ TAM POTRAW, KTÓRE MOGLĄBY JEŚĆ).

MIKOŁAJ – MA DUŻE ZDOLNOŚCI JĘZYKOWE I INTERESUJE SIĘ HISTORIĄ, ALE CZASAMI WAGARUJE. **MIESZKA TYLKO Z DZIADKAMI. PRZYJECHAŁ DO POLSKI PIĘĆ LAT TEMU Z UKRAINY, JEST WYZNAWCĄ PRAWOSŁAWIA.**

GRUPA ŻÓŁTA

FELICJA – UWIELBIA FIZYKĘ I ASTRONOMIĘ, JEJ MARZENIEM JEST ODWIEDZIĆ NAJWIĘKSZE OBSERWATORIUM W KRAJU; JEST Z RODZINY WIELODZIECNEJ (W MA TRZECH BRACI I CZTERY SIOSTRY) I JEJ RODZICÓW NIGDY NIE MA NA ZEBRANIACH W SZKOLE, BO ZAWSZE WYPADAJĄ WTEDY, CO ZEBRANIA W SZKOŁACH I PRZEDSZKOLACH JEJ RODZEŃSTWA.

GRUPA CZERWONA

GABRYSLA – UWIELBIA JĘZYK POLSKI I HISTORIĘ, JEST ZAFASCYNOWANA TEATREM, NATOMIAST BARDZO NIE LUBI MATEMATYKI; FANTASTYCZNIE TAŃCZY; POCHODZI Z ROMSKIEJ RODZINY WIELODZIECNEJ I Z POWODU SWOJEGO POCHODZENIA CZĘSTO JEST OBIEKTEM DRWIN ZE STRONY RÓWIEŚNIKÓW.

GRZESIEK – JEST BARDZO DOBRY Z GEOGRAFII I ŚWIETNIE RADZI SOBIE NA WSZELKICH ZAWODACH SPORTOWYCH. **PÓLSIEROTA**, MA TYLKO MAMĘ, KTÓRA WYCHOWUJE GO SAMOTNIE WRAZ Z BRATEM I SIOSTRĄ; JEJ RODZINA BORYKA SIĘ Z DUŻYMI PROBLEMAMI FINANSOWYMI – **CHŁOPAKA NIE STAĆ NA WYJAZDY I WYJŚCIA ORGANIZOWANE PRZEZ SZKOŁĘ**

MARYSLA – MA WIELKIE ZDOLNOŚCI PLASTYCZNE, ALE DUŻE PROBLEMY Z JĘZYKIEM POLSKIM; JEST **UKRAINKĄ**, KTÓRA PRZYJECHAŁA DO **POLSKI ROK TEMU**; PO SZKOLE NIE MA CZASU NA ZABAWĘ I SPOTKANIA ZE ZNAJOMYMI, GDYŻ POMAGA RODZICOM W PRACY W FIRMIE SPRZĄTAJĄCEJ, KTÓRĄ PROWADZĄ I W OPIECIE NAD MŁODSZYM BRATEM

JANEK – JEST BARDZO DOBRY Z ANGIELSKIEGO I UWIELBIA **WOS**. JEST WEGETARIANINEM I AKTYWISTĄ ROWEROWYM – **UWAŻA, ŻE WSZYSCY POWINNI PRZERZUCIĆ SIĘ NA ROWERY I PRZESTAĆ UŻYWAĆ SAMOCHODÓW I INNYCH POJAZDÓW MECHANICZNYCH. STARTUJE W NOWYCH WYBORACH DO SAMORZĄDU UCZNIOWSKIEGO.**

KAROLINA – BARDZO LUBI CHEMIĘ I HISTORIĘ. **MÁ PROBLEMY Z AKCEPTACJĄ NOWYCH SYTUACJI I BARDZO NIE LUBI, GDY NAGLE ZMIENIA SIĘ WCZEŚNIEJ USTALONY HARMONOGRAM, GDYŻ MA ZESPÓŁ ASPERGERA; WYMAGA BARDZO INDYWIDUALNEGO PODEJŚCIA I WYROZUMIAŁOŚCI ZARÓWNO ZE STRONY NAUCZYCIELI, JAK I RÓWIEŚNIKÓW.**

KACPER – INTERESUJE SIĘ MATEMATYKĄ I JEST ŚWIETNY Z INFORMATYKI, POMAGA PROWADZIĆ SZKOLNĄ STRONĘ INTERNETOWĄ I CHCE ZAŁOŻYĆ SZKOLNY RADIOWEŻEL; MA OBŁOŹNIE CHORĄ BABCIĘ, KTÓRA WYMAGA STAŁEJ OPIEKI I W TĘ OPIEKĘ **KACPER AKTYWNIE SIĘ W DOMU WŁĄCZA. ZACZAŁ BARDZO INTERESOWAĆ SIĘ POLITYKĄ I RUCHAMI SKRAJNIE PRAWICOWYMI; CHCE WSTĄPIĆ DO MŁODZIEŻY WSZECHPOLSKIEJ.**

GRUPA NIEBIESKA

WERONIKA – **CHCIAŁABY ZOSTAĆ WETERYNARZEM – JEST ŚWIETNA Z BIOLOGII I CHEMII. PÓŁ ROKU TEMU ZMARŁA JEJ MAMA I WERONIKA MA TYLKO TATĘ, KTÓRY WYCHOWUJE JĄ WRAZ Z SIOSTRĄ. BORYKA SIĘ Z DEPRESJĄ WYNIKAJĄCĄ Z JEJ SYTUACJI RODZINNEJ.**

GRUPA FIOLETOWA

WOJTEK – JEST LIDEREM SZKOLNEGO ZESPOŁU WOKALNEGO, JEST PROTESTANTEM. **CZASAMI TRUDNO MU DOJŚĆ DO POROZUMIENIA CO DO REPERTUARU Z PROWADZĄCĄ ZESPÓŁ S. BERNADETTĄ, ALE POZA TYM ŚWIETNIE SIĘ ZE SOBĄ DOGADUJĄ.**

NATALIA – MARZY O ZAŁOŻENIU W SZKOLE SEKCJI CHEERLEDEREK, JEST BARDZO WYSPORTOWANA, ALE ZE WZGLĘDU NA KŁÓTLIWY CHARAKTER TRUDNO JEJ UTRZYMAĆ PRZYJAŹNIE. TRYSKA ENERGIĄ, ALE RÓWNOCZEŚNIE JEST BARDZO WYBUCHOWA. MA CUKRZYCĘ.

ŁUKASZ – BARDZO LUBI FOTOGRAFOWAĆ I PISZE WIERSZE. JEST LUBIANY W SZKOLE, ALE MA PROBLEMY NA LEKCJACH WYCHOWANIA FIZYCZNEGO ZE WZGLĘDU NA SWOJĄ DUŻĄ OTYŁOŚĆ – CZASEM JEGO SYLWETKA I NIEPORADNE RUCHY BUDZĄ WESOŁOŚĆ RÓWIEŚNIKÓW, CO ŁUKASZOWI SPRAWIA PRZYKROŚĆ, GDYŻ OD KILKU LAT INTENSYWNIE ALE BEZSKUTECZNIE WALCZY ZE SWOJĄ NADWAGĄ.

ZADANIA DLA GRUP:

GRUPA ZIELONA: OPRACOWANIE OFERTY POSIŁKÓW SZKOLNEJ STOŁÓWKI TAK, BY BYŁA ONA ATRAKCYJNA (PRZYKŁADOWY JADŁOSPIS NA CAŁY TYDZIEŃ: ŚNIADANIA, OBIADY, PRZEKĄSKI ITP.); PROPOZYCJA ARANŻACJI PRZESTRZENNEJ STOŁÓWKI (PROJEKT PLASTYCZNY + OPIS)

GRUPA NIEBIESKA: OPRACOWANIE HARMONOGRAMU UROCZYSTOŚCI I ŚWIĄT SZKOLNYCH ORAZ KALENDARZA SZKOLNYCH KONKURSÓW NAUKOWYCH, FESTIWALI ARTYSTYCZNYCH I ZAWODÓW SPORTOWYCH NA CAŁY ROK SZKOLNY – PRZYGOTOWANIE KALENDARZA OD WRZEŚNIA DO CZERWCA Z WPISAMI NA KAŻDY MIESIĄC

GRUPA ŻÓŁTA: OPRACOWANIE OFERTY SZKOLNYCH WYCIECZEK (ZIELONE SZKOŁY, OBOZY NAUKOWE) I WYJŚĆ (DO TEATRU, DO KINA, DO PARKÓW NAUKI) – STWORZENIE HARMONOGRAMU NA CAŁY ROK SZKOLNY

GRUPA CZERWONA: OPRACOWANIE ZMIANY ARANŻACJI SALI GIMNASTYCZNEJ ORAZ SZKOLNYCH KORYTARZY I TOALET

GRUPA POMARAŃCZOWA: OPRACOWANIE ARANŻACJI SZKOLNEJ BIBLIOTEKI ORAZ SZKOLNYCH PRACOWNI TEMATYCZNYCH (POMOCE DYDAKTYCZNE, WYSTRÓJ WNĘTRZA, ZASADY KORZYSTANIA)

GRUPA FIOLETOWA: OPRACOWANIE HARMONOGRAMU PRACY SZKOLNYCH KÓŁ NAUKOWYCH I SZKÓŁ ZAINTERESOWAŃ ORAZ WSZELKICH FORM WSPARCIA DLA POZALEKCYJNEJ DZIAŁALNOŚCI UCZNIOWSKIEJ I INICJATYW UCZNIOWSKICH

GRUPA BIAŁA: OPRACOWANIE SZKOLNEGO PROGRAMU PROMOCJI ZDROWIA I EKOLOGICZNYCH ROZWIĄZAŃ W CODZIENNYM FUNKCJONOWANIU SZKOŁY

DODATKI DO WERSJI ROZSZERZONEJ:

1. Fragment przemówienia Martina Luthera Kinga w Waszyngtonie w 1963 roku

„(...)

Mam marzenie, że pewnego dnia, na czerwonych wzgórzach Georgii, synowie byłych niewolników i synowie ich właścicieli będą mogli usiąść razem przy stole braterstwa.

Mam marzenie, że pewnego dnia nawet stan Mississippi, stan upalny od gorąca niesprawiedliwości, upalny od gorąca ucisku będzie przekształcony w oazę wolności i sprawiedliwości.

Mam marzenie, że czwórka moich małych dzieci będzie pewnego dnia żyła w kraju, gdzie nie będą osądzone po kolorze ich skóry ale po istocie ich osobowości. Mam dziś marzenie!

Mam marzenie, że pewnego dnia w Alabamie (...) mali czarni chłopcy i czarne dziewczęta będą mogli wziąć się za ręce z małymi białymi chłopcami i białymi dziewczętami jak bracia i siostry.

(...)”

Za: http://www.przemowienia.pl/inne/przemowienia_slawnych/martin_luther_king_i_have_a_dream_waszyngton_1963.html

2. Nieposłuszeństwo Rosy Parks

„Grudniowy dzień 1955 roku. Rosa Parks wraca jak co dzień z pracy w szwalni. W autobusie zajmuje miejsce wyznaczone dla czarnoskórych. Kiedy biały mężczyzna wchodzi do pojazdu, kierowca każe czarnoskóremu wstać. Rosa Parks nie rusza się z miejsca. Zostaje aresztowana, bo biały kolor skóry i prawo dawały wtedy przewagę.

(...) Sytuacja z autobusu rozpoczęła wybuch masowych protestów i wielomiesięczny bojkot transportu publicznego. Po zatrzymaniu Parks czarna społeczność Montgomery połączyła siły. Aktywiści rozprowadzali ulotki zniechęcające do korzystania z komunikacji miejskiej, sąsiedzi organizowali wspólne przejazdy, sympatycy spoza społeczności czarnoskórych oferowali własne samochody. Kto mógł korzystał z roweru albo chodził pieszo. W innych częściach kraju organizowane były nawet zbiórki butów, żeby podarować nowe i nieschodzone mieszkańcom Montgomery. Społeczność czarnoskórych stanowiła 75% pasażerów, więc był to spory cios dla miasta.

Protesty trwały ponad rok i zakończyły się sukcesem. Miasto wprowadziło uchwałę zgodnie z którą Afroamerykanie mogli korzystać z dowolnych miejsc w autobusach. To był początek, który zainspirował ludzi dyskryminowanych w sąsiednich miastach i stanach. Sprawą zainteresował się Sąd Najwyższy USA i uznał zasady segregacji za niekonstytucyjne. Akt odwagi Rosy Parks do dziś jest ważnym symbolem walki o równość rasową.”

Za: <https://wydawnictwowam.pl/art.rosa-parks-kobieta-ktora-sie-nie-bala.6110.htm>